

> Retouradres: Postbus 16275 | 2500 BG | Den Haag

Aan
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Afrika
Cluster Ambtsberichten
T.a.v. |
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Directie Dienstverlening

Afdeling Expertise
Team Onderzoek en Expertise
Land en Taal

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16275
2500 BG Den Haag
Infolijn 088 – 0430 430

www.ind.nl

Contactpersoon
Secretariaat

Datum 13 september 2018
Betreft Terms of Reference voor algemeen ambtsbericht Afghanistan

Datum
13 september 2018

Ons kenmerk
2363495

Bijlagen
--

Geachte |

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen algemeen ambtsbericht met betrekking tot Afghanistan.

Ik verzoek u de onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht expliciet melding te maken van reeds door u geschreven openbaar gemaakte (deel)ambtsberichten over Afghanistan.

Input van maatschappelijke relevante organisaties is betrokken bij de totstandkoming van deze brief.

1. Landeninformatie

1.1. Politieke ontwikkelingen

- 1.1.1. Kunt u een beschrijving geven van de belangrijkste politieke ontwikkelingen in Afghanistan sinds uw thematisch ambtsbericht m.b.t. de veiligheidssituatie in Afghanistan van 15 juni 2018 en daarbij in ieder geval ingaan op het functioneren van de National Unity Government (NUG), de presidentsverkiezingen die gepland staan voor 2019 en de verkiezingen voor het Afghaanse Lagerhuis (*Wolesi Jirga*) en districtsverkiezingen die gepland staan voor 20 oktober 2018?
- 1.1.2. Kunt u voor de provincies en voor de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat aangeven hoe de machtsverhoudingen daar liggen en welke (oude) partijen en/of personen de meeste invloed hebben?
- 1.1.3. Kunt u recente ontwikkelingen bespreken m.b.t. vredesbesprekingen met opstandelingengroepen, meer specifiek, met de Taliban?

1.2. Corruptie

Corruptie die voorkomt bij de overheid

1.3. Veiligheidssituatie

- 1.3.1. Ik verzoek u een beschrijving te geven van de veiligheidssituatie in Afghanistan en daarbij zoveel mogelijk per provincie en voor zoveel mogelijk provincies aan te geven hoe de situatie zich in de verslagperiode heeft ontwikkeld. Hetzelfde geldt voor de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat. Kunt u hierbij ook ingaan op de veiligheid van de grote doorgangswegen in het land? Indien u spreekt over een wijziging van de situatie in een provincie, stad of op bepaalde wegen, kunt u dan toelichten waaruit deze wijziging feitelijk bestond.
- 1.3.2. Kunt u aangeven hoeveel geweldsincidenten er per provincie geregistreerd zijn en daarbij de aard van het geweld vermelden? Kunt u aangeven hoeveel burgerslachtoffers (doden en gewonden) er als gevolg van het conflict per provincie geregistreerd zijn de afgelopen periode? Kunt u deze vragen ook beantwoorden voor de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat?
- 1.3.3. Veiligheidsorganisaties in geheel Afghanistan
 - 1.3.3.1. Kunt u aangeven welke buitenlandse troepen in Afghanistan aanwezig zijn en wat het effect daarvan op de veiligheidssituatie is?
 - 1.3.3.2. Kunt u een actualisering geven m.b.t. de informatie die u in paragrafen 1.4.2. t/m 1.4.6 in uw TAB Veiligheidssituatie in Afghanistan van mei 2018 (in het vervolg: TAB van mei 2018) heeft gegeven over het Afghaanse leger en de Afghaanse politie en veiligheids-/inlichtingendienst? Kunt u daarbij ook ingaan op eventuele relaties tussen het nationale leger en de nationale politie enerzijds en milities van bepaalde partijen/ personen anderzijds?
 - 1.3.3.3. Is de informatie die u heeft gegeven op pagina 21 van uw AB Afghanistan van november 2016 m.b.t. het ontbreken van een dienstplicht in Afghanistan en de mogelijkheden om vrijwillig te dienen in het Afghaanse leger nog steeds van toepassing? Zo nee, welke wijziging(en) is/zijn er op dit punt opgetreden?
 - 1.3.3.4. Is de informatie die u heeft gegeven op pagina 21 van uw AB Afghanistan van november 2016 m.b.t. het niet strafbaar zijn van desertie uit het Afghaanse leger en het feit dat deserteurs openlijk kunnen uitkomen voor hun status als deserteurs nog steeds van toepassing? Zo nee,
 - 1.3.3.4.1. Waaruit bestaat de wettelijk bepaalde bestraffing van desertie en wordt in Afghanistan daadwerkelijk strafvervolging ingezet tegen deserteurs? Wat zijn in praktijk de opgelegde straffen? Voeren de autoriteiten een actief opsporings- en vervolgingsbeleid tegen deserteurs?
 - 1.3.3.4.2. Is in geval van strafrechtelijke vervolging op grond van desertie sprake van een onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van de straf wegens ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging? Zo ja, voor welke groep(en) geldt dat en waar bestaat dat uit?
- 1.3.4. Kunt u een actualisering geven van uw beschrijving in paragraaf 1.3.2. van uw TAB van mei 2018 van de verschillende opstandelingengroepen en daarbij ingaan op hun (militaire) activiteiten en de gebieden waar zij (militair) actief zijn/die zij onder hun controle hebben? Kunt u daarbij in ieder geval ingaan op de Taliban, het Haqqani-netwerk, Al Qa'ida en *Islamic State's Khorasan Province (ISKP)*?

- 1.3.5. Zijn er gebieden waar Hazara's wonen, ik spreek hier over het leefgebied van de Hazara's, die onder controle staan van of betwist worden door de Taliban en/of andere opstandelingen? Zo ja, in welke (delen van) districten van welke provincies is dat het geval? Kunt u hierbij met name ingaan op de provincies Wardak en Ghazni?
- 1.3.6. Beschikken de Taliban en andere opstandelingengroepen over een landelijk netwerk om mensen op te sporen die door hen gezocht worden?
- 1.3.7. In welke gevallen kunnen Afghanen die plaatselijk te vrezen hebben voor vervolging/reëel risico lopen van de kant van de Taliban, het Haqqani-netwerk, of andere opstandelingengroepen zoals het ISKP, zich daaraan onttrekken door zich elders in Afghanistan te vestigen, in het bijzonder in de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat?
- 1.3.8. Vindt er ronseling (gedwongen rekrutering) plaats en zo ja, waar, door wie en op welke schaal en vindt er ook ronseling van minderjarigen plaats? Ik verzoek u daarbij in te gaan zowel op de ANSF als op de opstandelingen (zoals de Taliban, het Haqqani-netwerk, Al Qa'ida, en ISKP).
- 1.3.9. Kunt u, indien er ronseling plaatsvindt door de opstandelingen, aangeven, in ieder geval voor de Taliban,
- 1.3.9.1. Hoe deze ronseling in zijn werk gaat, op welke schaal deze plaatsvindt en of er ook ronseling plaatsvindt onder andere etnische groepen dan de Pashtuns? Indien dat laatste plaatsvindt, kunt u dan aangeven om welke etnische groep(en) het gaat, op welke schaal dat gebeurt, waar dat gebeurt en hoe dat gebeurt?
- 1.3.9.2. Wat de positie is van personen die zich hebben onttrokken aan ronseling of na ronseling gedeserteerd zijn?
- 1.3.10. In hoeverre kunnen burgers bescherming vragen en krijgen bij de Afgaanse autoriteiten/veiligheidsorganisaties waar het gaat om bedreigingen van de kant van andere burgers die al of niet gelieerd zijn aan lokale krijgsheren? Kunt u daarbij ingaan op de verschillende provincies en de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat?
- 1.3.11. In hoeverre kunnen burgers bescherming vragen en krijgen bij de Afgaanse autoriteiten/veiligheidsorganisaties waar het gaat om bedreigingen van de kant van Taliban of andere opstandelingen? Kunt u daarbij ingaan op de verschillende provincies en de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat?

1.4. Documenten

- 1.4.1. Vragen m.b.t. identiteits- en reisdocumenten (graag in ieder geval aandacht besteden aan de tazkera en het paspoort)
- 1.4.1.1. Welke Afgaanse identiteits- en reisdocumenten zijn er? Wat is de geldigheid van deze documenten?
- 1.4.1.2. Bij welke instantie(s) kunnen deze documenten worden aangevraagd en op welke wijze/via welke procedure? Welke informatie/ documenten moet men overleggen voor het verkrijgen van deze documenten?
- 1.4.1.3. Dient het aanvragen en ophalen – kunt u dit apart aangeven - van deze documenten in persoon te gebeuren of kunnen ook derden hiervoor worden aangesteld? Zo ja, welke derden (alleen familieleden, zo ja, welke familieleden, of ook anderen?)

- 1.4.1.4. Kunnen aanvragen voor een tazkera ook vanuit het buitenland worden gedaan, in het bijzonder vanuit Nederland? Zo ja, op welke wijze/via welke procedure en welke instantie?
- 1.4.1.5. Kan aan een minderjarige een zelfstandig reis- en/of identiteitsdocument worden verstrekt? Zo ja, vanaf welke leeftijd? Kan een minderjarige deze documenten zelfstandig aanvragen, zo ja, vanaf welke leeftijd, of is instemming en/of begeleiding door een meerderjarige vereist? Kunnen deze documenten voor minderjarigen, als zij daarover zelfstandig kunnen beschikken, ook aangevraagd en opgehaald worden door bijvoorbeeld een van hun ouders, of een ander familielid?
- 1.4.1.5.1. Is de aanwezigheid van beide ouders vereist bij het aanvragen van een paspoort voor een minderjarige? Als slechts een van de ouders daarbij aanwezig hoeft te zijn, maakt het dan uit of dit vader of moeder is en is in dat geval dan bewijs van toestemming van de andere ouder nodig voor de aanvraag van dat paspoort?
- 1.4.1.6. Kan aan een vrouw een zelfstandig identiteitsdocument en een zelfstandig reisdocument (paspoort) worden verstrekt? Kan een vrouw deze documenten zelfstandig aanvragen of is instemming en/of begeleiding door een (mannelijk) familielid / echtgenoot vereist? Dient een vrouw een identiteitsdocument en reisdocument (paspoort) in persoon aan te vragen en op te halen of kan haar echtgenoot of een ander (mannelijk) familielid van de vrouw dat doen?
- 1.4.1.7. Kunnen vrouwen en/of kinderen, ook indien zij over een zelfstandig paspoort kunnen beschikken, er ook altijd voor kiezen om bijgeschreven te staan op het paspoort van hun echtgenoot/vader?
- 1.4.1.8. Wat voor gegevens staan er in een tazkera? Vermeldt een tazkera ook de nationaliteit? Is het bezit van een tazkera het bewijs dat een persoon de Afghaanse nationaliteit heeft?
- 1.4.1.9. Bestaat er een verplichting om een tazkera aan te vragen? Zo ja, vanaf welke leeftijd en betekent dit dan dat iedere Afghaan ook een tazkera heeft?
- 1.4.1.10. Zijn er ontwikkelingen te melden m.b.t. een e-tazkera? Komt de etniciteit van de houder op dit document te staan?
- 1.4.1.11. Zijn er ontwikkelingen te melden m.b.t. het e-paspoort?
- 1.4.2. Vragen m.b.t. huwelijksakten, geboorteakten en overlijdensakten
- 1.4.2.1. Kunt u aangeven door welke instantie(s) de genoemde akten werden/worden afgegeven?
- 1.4.2.2. Kunt u aangeven hoe gebruikelijk het heden ten dage is en hoe gebruikelijk het in het verleden was om genoemde akten af te geven? Kunt u wellicht aangeven hoeveel mensen beschikken over een geboorteakte en hoeveel mensen die getrouwd zijn over een huwelijksakte?
- 1.4.3. Overige vragen
- 1.4.3.1. Is er een algemene of specifieke identificatieplicht?
- 1.4.3.2. Zo ja, vanaf welke leeftijd geldt deze identificatieplicht en in hoeverre wordt deze identificatieplicht gehandhaafd?
- 1.4.3.3. Kunt u een beschrijving geven van de belangrijkste handelingen waarvoor een identiteitsdocument is vereist en op

welke manier men zich hierbij kan identificeren? Kunt u hierbij ook ingaan op de praktijk?

- 1.4.3.3.1. Is het mogelijk om (juridische) handelingen waarvoor een tazkera formeel nodig is ook te verrichten zonder een tazkera?
- 1.4.3.4. Welke controles gelden er op de internationale luchthavens van Afghanistan? En wat is de procedure voor binnenlandse vluchten? Moet elke reiziger zich legitimeren?
- 1.4.3.5. Kunt u informatie geven over de praktische mogelijkheden van documentfraude?
- 1.4.3.6. Kunt u eventueel ook informatie geven over de meest voorkomende vormen van documentfraude ten behoeve van asielaanvragen in het buitenland?

2. Mensenrechten

2.1. Juridische context

2.1.1. Verdragen

2.1.2. Grondwet

2.1.3. Overige nationale wetgeving

2.1.3.1. Kunt u een opsomming geven van de voornaamste geldende wetgeving die van belang is voor de elementaire mensenrechten zoals straf(proces)recht, (soennitisch en sjjiitisch) familierecht en nationaliteitsrecht en daarbij tevens eventuele wijzigingen melden die zich in deze wetgeving hebben voorgedaan sinds uw ambtsbericht van november 2016?

2.1.3.2. Kunt u specifiek ingaan op het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht dat in mei 2017 in de Official Gazette is gepubliceerd?

2.1.3.2.1. Kunt u aangeven wanneer dit wetboek van kracht is geworden, wat globaal de structuur is van dit nieuwe wetboek en wat de belangrijkste wijzigingen zijn t.o.v. het voorgaande wetboek van strafrecht?

2.1.3.2.2. Kunt u aangeven welke andere wet(ten) door dit nieuwe wetboek eventueel (deels) buiten werking is/zijn gesteld dan wel buiten werking zal/zullen worden gesteld? Kunt u daarbij in ieder geval ingaan op de *Wet ter Bestrijding van Geweld Tegen Vrouwen* (in het Engels: *Elimination of Violence against Women (EVAW) Law*)?

2.1.3.3. Kunt u globaal de toepassing van Afghaans recht zoals neergelegd in – formele - wetboeken plaatsen in de context van andere in Afghanistan geldende rechtsbronnen zoals bijvoorbeeld de shari'a en gewoonterecht?

2.1.3.4. Kunt u aangeven wat er in Afghanistan precies verstaan wordt onder overspel en wat onder *zina*? Kunt u bij de beschrijving daarvan, indien dat aan de orde is, een onderscheid maken tussen ongetrouwde en getrouwde vrouwen en ongetrouwde en getrouwde mannen? Kunt u aangeven op grond van welk bewijs vrouwen en/of mannen veroordeeld kunnen worden voor overspel dan wel *zina* en wat de bestraffingen (kunnen) zijn? Indien het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht van 2017 op een of meerdere van deze punten tot wijzigingen heeft geleid, wilt u dit dan aangeven?

2.1.3.5. Nationaliteitswetgeving

- 2.1.3.5.1. Kunt u aangeven op welke wijze(n) de Afghaanse nationaliteit al of niet verloren kan gaan/gaat? Kunt u aangeven wat de voorwaarden zijn voor het herverkrijgen van de nationaliteit als men die verloren heeft en welke procedure men daartoe moet volgen?
- 2.1.3.5.2. Kunt u aangeven of er wijzigingen zijn te melden, en zo ja, welke, m.b.t. de informatie over dubbele nationaliteit die u op pagina 52 van uw AB Afghanistan van november 2016 heeft gegeven?

2.2. Toezicht en rechtsbescherming

- 2.2.1. Functioneren Afghaanse Mensenrechtencommissie
- 2.2.2. Ontwikkelingen m.b.t. de parlementaire commissies die zich bezig houden met mensenrechten
- 2.2.3. Proces van Transitional Justice
- 2.2.4. Zijn er ontwikkelingen te melden m.b.t. waarheidsvinding over/documentatie van mensenrechtenschendingen die de afgelopen decennia in Afghanistan hebben plaatsgevonden? Wat is de stand van zaken m.b.t. het *conflictmapping* rapport dat sinds 2011 gereed ligt voor publicatie? Is dat ondertussen gepubliceerd?
- 2.2.5. Aanwezigheid en activiteiten van (inter)nationale mensenrechtenorganisaties
- 2.2.6. Kunt u aangeven of, indien het Internationale Strafhof (ICC) bij het onderzoek naar mogelijke misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden gepleegd in Afghanistan vanaf 1 mei 2003 de medewerking heeft gevraagd van de Afghaanse autoriteiten, het ICC die medewerking ook heeft gekregen?

2.3. Naleving en schendingen

- 2.3.1. Vrijheid van meningsuiting in het algemeen en in het bijzonder van:
 - 2.3.1.1. Politieke opposanten
In hoeverre is er ruimte voor (nieuwe) politieke partijen/allianties? Kunt u van eventuele belangrijke nieuwe politieke partijen/allianties de namen en de achtergrond geven? Welke rol spelen politieke partijen of kunnen zij spelen in het politieke proces?
 - 2.3.1.2. Toegang/gebruik internet, sociale media
 - 2.3.1.3. Mensenrechtenactivisten
 - 2.3.1.4. Journalisten/media
- 2.3.2. Vrijheid van vereniging en vergadering
 - 2.3.2.1. Politieke opposanten
 - 2.3.2.2. Mensenrechtenactivisten
 - 2.3.2.3. Journalisten/media
- 2.3.3. Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging
 - 2.3.3.1. Van religieuze minderheden in het bijzonder
- 2.3.4. Bewegingsvrijheid
- 2.3.5. Rechtsgang
 - 2.3.5.1. Eventuele nieuwe ontwikkelingen m.b.t. de organisatie en het functioneren van de rechtbanken en het Hooggerechtshof
 - 2.3.5.2. Eventuele nieuwe ontwikkelingen m.b.t. de organisatie en het functioneren van het OM; onafhankelijkheid en corruptie van het OM
 - 2.3.5.3. Informele rechtssysteem
 - 2.3.5.4. In gebieden die onder controle staan van de regering;

- 2.3.5.5. In gebieden die onder controle staan van de opstandelingen (Taliban, het Haqqani-netwerk, Islamic State of Khorasan Province (ISKP; kortweg: Daesh)).
- 2.3.6. Arrestaties, bewaring en detenties
 - 2.3.6.1. In hoeverre komt het voor dat personen zonder vorm van proces voor langere tijd gedetineerd worden?
 - 2.3.6.2. Situatie in gevangenissen
 - 2.3.6.3. Kunt u specifiek aangeven hoe de situatie is in de detentiecentra van de NDS en welke categorieën gedetineerden daar - voor en na berechting - worden vastgehouden
 - 2.3.6.4. Kunt u ingaan op (de eventuele effecten van) een presidentieel decreet gericht op een verbod van marteling in gevangenissen en detentiecentra zoals dat volgens berichtgeving zou zijn goedgekeurd door het Afghaanse Lagerhuis in december 2017?
- 2.3.7. Mishandeling en foltering
 - 2.3.7.1. Worden er daders/verdachten in het algemeen vervolgd en bestraft voor handelingen als marteling, ernstige mishandeling en verkrachting? Zo niet, wat is de reden voor het feit dat de overheid hen voor deze feiten niet vervolgd en/of bestraft?
 - 2.3.7.2. Indien het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht uit 2017 op dit punt tot wijzigingen heeft geleid, kunt u dat dan aangeven?
- 2.3.8. Verdwijningen
- 2.3.9. Buitengerechtigde executies en moorden
 - 2.3.9.1. Ik verzoek u aan te geven in hoeverre bloed- en eerwraak in Afghanistan voorkomt
 - 2.3.9.1.1. Zo ja, is bloed- en/of eerwraak strafbaar onder het geldende strafrecht in Afghanistan? Zo ja, welke bestraffing staat daarop en vinden er daadwerkelijk veroordelingen plaats? Indien het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht uit 2017 op dit punt tot wijzigingen heeft geleid, kunt u dat dan aangeven?
 - 2.3.9.1.2. Hoe wordt er in de praktijk omgegaan met bloed- en eerwraak? Bestaan er alternatieve oplossingen voor bloed- en eerwraak? Zo ja, welke en worden deze ook in de praktijk toegepast? Worden de autoriteiten hierbij betrokken? Zo nee, wordt een eventuele oplossing door de autoriteiten geaccepteerd?
 - 2.3.9.1.3. In hoeverre en in wat voor situaties kunnen eventuele familieleden (bijvoorbeeld kinderen) van een persoon die met eerwraak wordt bedreigd ook slachtoffer worden van eerwraak? Zijn daar getallen bij te geven? Kunt u bij deze vraag onderscheid maken tussen mannelijke familieleden (mannen en jongens) en vrouwelijke familieleden (vrouwen en meisjes)?
 - 2.3.9.1.4. Kunt u aangeven of de autoriteiten bescherming kunnen of willen bieden tegen bloedwraak of eerwraak indien daarom wordt verzocht?
 - 2.3.9.1.5. Kunt u bij de beantwoording van de voorgaande vragen aangeven of er eventueel verschillen bestaan tussen verschillende etnische groepen?
- 2.3.10. Doodstraf

- 2.3.10.1. Zijn er de afgelopen periode nog doodvonnissen uitgesproken? Zo ja, hoeveel? Zijn er in de afgelopen periode veroordelingen tot de doodstraf ten uitvoer gelegd? Zo ja, hoe vaak is dat gebeurd en wat voor delicten waren in die gevallen bewezen verklaard bij de terdoodveroordeling?
- 2.3.10.2. Kunt u aangeven of er gedurende de verslagperiode veroordelingen tot de doodstraf zijn uitgesproken wegens atheïsme, blasfemie of afvalligheid? Zo ja, hoe vaak is dat voorgekomen? Kunt u aangeven of er gedurende de verslagperiode doodstraffen ten uitvoer zijn gelegd die waren opgelegd wegens atheïsme, blasfemie of afvalligheid? Zo ja, hoe vaak is dat voorgekomen.
- 2.3.10.3. Kunt u aangeven of er gedurende de verslagperiode veroordelingen tot de doodstraf zijn uitgesproken wegens overspel/zina? Zo ja, hoe vaak is dat voorgekomen? Kunt u aangeven of er gedurende de verslagperiode doodstraffen ten uitvoer zijn gelegd die waren opgelegd wegens overspel/zina? Zo ja, hoe vaak is dat voorgekomen?
- 2.3.10.4. Indien het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht uit 2017 tot wijzigingen heeft geleid m.b.t. de delicten waarop (o.a.) de doodstraf staat en/of de voorwaarde(n) onder welke de doodstraf kan worden uitgesproken voor een bepaald delict, kunt u dat dan aangeven?

2.4. *Positie van specifieke groepen*

Kunt u voor de huidige situatie aangeven wat de positie is van de nu volgende groepen genoemd onder het kopje 2.4, in Afghanistan in zijn algemeenheid en in de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat in het bijzonder? Kunt u, indien relevant, ook verschillen tussen provincies melden?

- 2.4.1. Personen die voor de overheid werkzaam zijn (ambtelijke apparaat, politie, rechtspraak, veiligheidsdiensten, leger): kunt u aangeven welke personen en in welke mate te vrezen hebben van represailles van opstandelingengroeperingen? Kunt u daarbij ook de positie van hun familieleden betrekken?
- 2.4.2. Leden van oppositiepartijen / politieke opposanten
- 2.4.3. Mensenrechtenactivisten
- 2.4.3.1. Kunt u voor de huidige situatie aangeven wat de positie is van mensen die werken voor organisaties die zich bezig houden met/onderzoek doen naar mensenrechten?
- 2.4.4. Journalisten
- 2.4.4.1. Kunt u voor de huidige situatie aangeven wat de positie is van journalisten? Kunt u aangeven welke onderwerpen voor journalisten het meest problematisch zijn om over te berichten/publiceren en kunt u daarbij aangeven waarom dat is?
- 2.4.5. Personen die worden geassocieerd met buitenlandse organisaties/bedrijven en/of buitenlandse troepen? Kunt u daarbij in aanmerking nemen de mate van associatie die een persoon heeft (gehad) met een buitenlandse organisatie/bedrijf en/of met buitenlandse troepen en hoe zichtbaar deze associatie was naar buiten toe? Kunt u hierbij ook ingaan op de internationale NGO's en de VN organisaties die in Afghanistan werkzaam zijn?
- 2.4.6. Personen die werkzaam zijn binnen de gezondheidszorg of het onderwijs
- 2.4.7. Stamoudsten (Tribal elders)

2.4.8. Etnische groepen/minderheden

2.4.8.1. Kunt u aangeven of er m.b.t. de algemene informatie die u op pagina 79 van uw ambtsbericht van november 2016 heeft gegeven t.a.v. etnische groepen sindsdien wijzigingen zijn opgetreden?

2.4.8.2. Kunt u voor de huidige situatie ingaan op de positie van de belangrijkste etnische groeperingen (Pashtuns, Tadzjiken, Hazara's, Oezbeken en Turkmene)?

2.4.8.3. Zijn er aanwijzingen dat Hazara's op de wegen tussen Kabul en leefgebieden van Hazara's in de provincies Ghazni en Wardak in de verslagperiode slachtoffer zijn geworden van geweld van de kant van de Taliban en/of andere opstandelingengroepen alleen of mede vanwege hun etniciteit? Zo ja, om wat voor incidenten ging het daarbij, waar en wanneer vonden die plaats, met hoeveel slachtoffers?

2.4.9. Sjiieten

2.4.9.1. Kunt u voor de bevolking van Afghanistan als geheel en voor de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat aangeven welk deel de soennieten respectievelijk sjiieten daarvan uitmaken?

2.4.9.2. Kunt u ingaan op de positie van sjiieten daarbij onderscheid maken tussen de houding van de autoriteiten en de verschillende opstandelingengroepen?

2.4.10. Sayyeds/Sadat

2.4.10.1. Kunt u aangeven of de situatie voor Sayyeds/Sadat zoals u deze heeft beschreven in uw ambtsbericht van november 2016 is gewijzigd?

2.4.11. Niet praktiserende moslims

2.4.11.1. Is er ruimte voor niet praktiserende moslims in Afghanistan als geheel en meer specifiek in de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat? Wordt iedereen geacht alle gebruiken van de islam te volgen of wordt daar in gevallen minder strikt mee omgegaan? Hoe is dit bijvoorbeeld bij de jongere generatie? En is er op dit punt nog verschil tussen verschillende provincies en tussen steden en platteland?

2.4.11.2. Zijn er in de afgelopen periode straffen opgelegd aan personen wegens het niet praktiseren van (alle) gebruiken van de islam? Zo ja, hoe vaak is dat gebeurd en wat voor straffen werden opgelegd?

2.4.12. Niet-moslims

Ik verzoek u onderstaande vragen te beantwoorden m.b.t. niet-moslims en bij de beschrijving van hun positie en eventuele problemen in Afghanistan steeds duidelijk onderscheid te maken tussen mensen die al vanaf geboorte een andere godsdienst dan de islam hebben en bekeerlingen/afvalligen die zich later van de islam hebben afgekeerd.

2.4.12.1. Kunt u aangeven hoeveel sikhs en hindoes er ongeveer woonachtig zijn in Afghanistan, hoe hun verspreiding over de provincies is en hoeveel van hen wonen in de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat? Kunt u aangeven hoeveel (Afghaanse) christenen er ongeveer woonachtig zijn in Afghanistan, hoe hun verspreiding over de provincies is en hoeveel van hen wonen in Kabul, Mazar-i Sharif en Herat? Kunt u bij de hindoes en sikhs aangeven hoeveel van hen hindoe/sikh bij geboorte waren en hoeveel van hen zich tijdens hun leven hebben afgekeerd van de islam en hindoe/sikh

zijn geworden? Kunt u bij de Afghaanse christenen aangeven hoeveel van hen christen bij geboorte waren en hoeveel van hen zich tijdens hun leven hebben afgekeerd van de islam en zijn bekeerd tot het christendom?

2.4.12.2. Kunt u voor de huidige situatie aangeven wat de positie is van Afghanen die vanaf de geboorte (dus geen bekeerlingen) niet-moslim zijn (sikhs en hindoes/eventueel christenen indien er ook Afghaanse christenen zijn die geen bekeerlingen zijn)? Kunt u daarbij zowel ingaan op hun wettelijke positie als op hun positie in de praktijk? Hebben zij in de praktijk de mogelijkheid om hun geloof uit te oefenen? Welke problemen komen hindoes en sikhs in de praktijk in het dagelijks leven tegen en hebben deze problemen specifiek te maken met het feit dat zij hindoe en sikh zijn? Welke problemen komen Afghaanse christenen, niet zijnde afvalligen, in de praktijk in het dagelijks leven tegen en hebben deze problemen specifiek te maken met het feit dat zij christen zijn?

2.4.12.3. Kunt u voor de huidige situatie aangeven wat de positie is van Afghanen die als moslim geboren zijn maar, al of niet in het buitenland, zijn overgegaan naar een andere godsdienst, bijvoorbeeld het christendom, of geen geloof meer aanhangen? Kunt u daarbij zowel ingaan op hun wettelijke positie als op hun positie in de praktijk? Welke problemen komen zij tegen? Kunt u aangeven of deze problemen (alleen) voortvloeien uit het feit dat zij zich hebben afgewend van de islam?

2.4.13. Schoolgaande kinderen

2.4.13.1. Kunt u voor de huidige situatie aangeven wat de positie is met betrekking tot schoolgaande kinderen in Afghanistan? Tot welke leeftijd gaan jongens en meisjes in Afghanistan doorgaans naar school?

2.4.13.2. Lopen schoolgaande kinderen (in het bijzonder meisjes) risico's? Zo ja, kunt u aangeven waaruit die risico's concreet bestaan, en in welke mate schoolkinderen (in het bijzonder meisjes) hieraan blootstaan? Maakt het nog uit of een kind naar school gaat in de provincie of in Kabul, Herat of Mazar-i Sharif?

2.4.13.3. Indien schoolgaande meisjes concrete risico's lopen kunt u dan aangeven of een (vermeende) westerse levensstijl van meisjes bijdraagt aan het lopen van deze risico's en zo ja, in welke mate?

Vrouwen

Kunt u, waar relevant, onderscheid maken tussen verschillende etnische groepen?

2.4.13.4. Kunt u aangeven of het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht uit 2017 t.o.v. het voorgaande Wetboek van Strafrecht een wijziging betekent of kan betekenen voor de positie van vrouwen? Zo ja, op welk(e) vlak(ken)?

2.4.13.5. Zijn er in Afghanistan vrouwenorganisaties actief en wat is de houding van de (lokale) autoriteiten en de opstandelingengroepen tegenover hen en/of hun activiteiten?

2.4.13.6. Hoe staat het met de kledingvoorschriften/het dragen van de burqa, zowel de formele voorschriften dienaangaande als de praktijk? Wat zijn de gevolgen van het overtreden van de voorschriften c.q. gewoontes?

- 2.4.13.7. Welk werk kunnen vrouwen verrichten? In welke mate zijn vrouwen vertegenwoordigd in (hogere) posities in het maatschappelijk leven?
- 2.4.13.8. Hebben vrouwen op gelijke basis als mannen toegang tot onderwijs en gezondheidszorg?
- 2.4.13.9. Zijn vrouwen handelingsbekwaam? Is dit anders als zij gehuwd of juist niet gehuwd (bijvoorbeeld weduwe) zijn? Hoe wordt hiermee in de praktijk omgegaan, bv. met huwelijkscontracten?
- 2.4.13.10. Wat is de gemiddelde leeftijd waarop meisjes/vrouwen daadwerkelijk worden uitgehuwelijkt, op zichzelf en in vergelijking met jongens/mannen?
- 2.4.13.11. Wat is de positie van alleenstaande vrouwen in Afghanistan? Kunnen zij zich in het algemeen handhaven (werkgelegenheid, ondersteuning door familie, bescherming van familie, stam- of buurtgenoten, overheid)? Kunt u daarbij ook aangeven wat de betekenis is/kan zijn van de *mahram* voor een alleenstaande vrouw? Kunt u indien relevant bij uw beschrijving onderscheid maken tussen nooit gehuwde vrouwen, gescheiden vrouwen, weduwen en gehuwde vrouwen van wie de echtgenoot is verdwenen? Is altijd vereist dat een alleenstaande vrouw bij een mannelijk familielid gaat wonen?
- 2.4.13.12. Indien een alleenstaande vrouw zelfstandig woont, maar wel vergezeld van haar kinderen, van wie ook mannelijke kinderen, wordt een vrouw naar Afghaanse gewoonten dan geacht 'beschermd' te worden door haar zoons? Zo ja, welke leeftijd moeten haar zoons dan hebben bereikt?
- 2.4.13.13. Kan een vrouw van wie de echtgenoot verdwenen is op enig moment onroerende goederen (land, huis en dergelijke) die eigendom zijn van de vrouw en haar verdwenen echtgenoot verkopen? Zo ja, na hoeveel tijd/jaar en onder welke voorwaarden? Wilt u hierbij een onderscheid maken tussen de/het geldende wetgeving/recht en de praktijk? Kunt u hierbij onderscheid maken tussen soennieten en sjiieten?
- 2.4.13.14. Kan een vrouw van wie de echtgenoot is verdwenen op enig moment hertrouwen? Zo ja, na hoeveel tijd/jaar en onder welke voorwaarden? Wilt u hierbij een onderscheid maken tussen de/het geldende wetgeving/recht en de praktijk? Kunt u hierbij onderscheid maken tussen soennieten en sjiieten?
- 2.4.13.15. Bestaat voor vrouwen de mogelijkheid om aangifte te doen van en bescherming te vinden tegen (seksueel) geweld door derden of door overheidsfunctionarissen?
- 2.4.13.15.1. Zo ja, wordt deze mogelijkheid in het algemeen in de praktijk ook geboden?
- 2.4.13.15.2. Geldt dit ook als de dader de echtgenoot is?
- 2.4.13.15.3. Zo nee, kunnen vrouwen zich normaal gesproken elders in het land bij familie vestigen om zich aan het geweld te onttrekken? Wat is in dat geval de positie van de betrokken vrouw? Is er een andere mogelijkheid om bescherming te krijgen? Zijn er opvangmogelijkheden (vanwege de overheid of particuliere instellingen) voor vrouwen die zich willen onttrekken aan het geweld?
- 2.4.13.15.4. Zijn er nog ontwikkelingen te melden m.b.t. de toepassing van de *Wet ter Bestrijding van Geweld Tegen*

Vrouwen (in het Engels: *Elimination of Violence against Women (EVAW) Law*)? Zie in deze ook vraag 2.2.3.2.2.

- 2.4.13.16. Kunt u aangeven hoeveel vrouwen in detentie zitten vanwege zogeheten morele misdaden?
- 2.4.13.17. Kunt u aangeven hoeveel vrouwen voor hun eigen veiligheid worden opgesloten, om ze te beschermen tegen eerwraak?
- 2.4.13.18. Kunt u ingaan op de positie van de verwesterde Afghaanse vrouw?
- 2.4.13.19. Kunt u ingaan op het gegeven dat vrouwen in bepaalde omstandigheden alleen mogen reizen onder begeleiding van een zogeheten *mahram*? Kunt u daarbij ook ingaan op de persoon van de *mahram*? Kunt u daarbij onderscheid maken tussen steden en het platteland?
- 2.4.13.20. Zijn er in Afghanistan bussen (of ander openbaar vervoer) waarmee vrouwen zonder begeleiding van een man kunnen reizen? Hoe is dit in de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat?

2.4.14. LHBT

- 2.4.14.1. Is homoseksualiteit of is het verrichten van homoseksuele handelingen formeel en wettelijk strafbaar? Heeft het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht uit 2017 op dit punt nog geleid tot veranderingen, zo ja, welke?
- 2.4.14.2. Zo ja, waaruit bestaat de wettelijk bepaalde bestraffing? Heeft het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht uit 2017 op dit punt nog geleid tot veranderingen, zo ja, welke?
- 2.4.14.3. Kunt u aangeven of er in de afgelopen periode veroordelingen zijn uitgesproken t.a.v. seksuele handelingen tussen twee volwassenen van gelijk geslacht, meer specifiek twee volwassen mannen, met beider instemming (waarbij dus geen sprake was van welke dwang dan ook) of ook/alleen t.a.v. seksuele handelingen tussen personen van gelijk geslacht waarbij sprake was van dwang/misbruik en/of minderjarigheid van een van de betrokken personen?
- 2.4.14.4. Wordt in Afghanistan daadwerkelijk strafvervolg ingezet tegen homoseksuelen? ¹ Zo ja, kunt u aangeven hoe vaak dat in de afgelopen periode gebeurd is? Is er verschil tussen verschillende provincies c.q. de steden Kabul, Mazar-i Sharif en Herat en platteland?
- 2.4.14.5. Voeren de autoriteiten een actief vervolgingsbeleid tegen homoseksuelen?
- 2.4.14.6. Kan het bekend zijn van een (toegeschreven) homoseksuele gedragingen of geaardheid van een persoon in praktijk leiden tot onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van een straf die wordt opgelegd bij (strafrechtelijke) vervolging wegens een commuun delict? Zo ja, zijn u daar voorbeelden van bekend?
- 2.4.14.7. Zijn er gevallen van ernstige discriminatie/geweld van homoseksuelen door de autoriteiten en/of door medeburgers bekend? Zo ja,

¹ Waar gesproken wordt over homoseksuelen, worden ook lbt's bedoeld, tenzij anders aangegeven

- 2.4.14.7.2. Waaruit bestaat deze ernstige discriminatie/dit geweld feitelijk?
- 2.4.14.7.3. Indien ernstige discriminatie/geweld van de zijde van medeburgers plaatsvindt, kunnen en willen de autoriteiten hiertegen bescherming bieden?
- 2.4.14.8. Kunt u ten aanzien van bovenstaande vragen aangeven of er verschil in behandeling is tussen mannen en vrouwen die een relatie hebben met iemand van gelijk geslacht?
- 2.4.14.9. Wat is de positie van transgenders in Afghanistan?
- 2.4.15. (Alleenstaande) minderjarigen
 - 2.4.15.1. Vanaf welke leeftijd is men wettelijk meerderjarig?
 - 2.4.15.2. Vanaf welke leeftijd is men handelingsbekwaam?
 - 2.4.15.3. Bestaan er (overige) specifieke bepalingen ten aanzien van minderjarigen die de leeftijd van 16 jaar bereiken?
 - 2.4.15.4. Door wie en waar worden minderjarigen die niet langer opvang hebben bij de ouders (bijv. omdat deze zijn overleden) normaal gesproken opgevangen?
 - 2.4.15.4.1. Kunt u hierbij ingaan op de rol van de familie?
 - 2.4.15.4.2. Zijn opvangtehuizen voor minderjarigen aanwezig? Zo ja, welke? Voor welke minderjarigen zijn deze opvangtehuizen bestemd? Tot welke leeftijd kunnen minderjarigen daar verblijven?
 - Zijn er in het algemeen voldoende plaatsen beschikbaar?
 - 2.4.15.4.3. Indien er opvangtehuizen zijn, kunt u dan informatie geven over voorzieningen als het kunnen volgen van onderwijs, de kwaliteit van de medische zorg, de kwaliteit van het eten, de beschikbaarheid van nachtopvang, en de beschikbaarheid van sanitaire voorzieningen en kunt u daarbij ook ingaan op de lokale maatstaven betreffende dit soort voorzieningen?
 - 2.4.15.4.4. Hoe is het toezicht op opvanghuizen geregeld?
 - 2.4.15.4.5. Zijn er overheidsinstellingen belast met de opvang van alleenstaande minderjarigen in het algemeen en opvang van alleenstaande minderjarige repatrianten in het bijzonder? Welke voorwaarden/regels stellen de betreffende autoriteiten in het land van herkomst aan het realiseren van een opvangvoorziening voor minderjarige repatrianten?
 - 2.4.15.4.6. Hoe aannemelijk is het – gegeven de sociale structuur van de samenleving – dat een minderjarige geen opvang bij familie en/of in een opvanghuis heeft?
 - 2.4.15.4.7. Welke ngo's zijn actief in de opvang van alleenstaande minderjarigen en waaruit bestaan hun activiteiten?
 - 2.4.15.4.8. In uw ambtsbericht van november 2016 gaf u aan dat de AIHRC ervoor pleitte dat er een verbod op *bachi bazi* zou worden opgenomen in het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht. Is dat gebeurd in het nieuwe Afghaanse Wetboek van Strafrecht uit 2017?
- 2.4.16. Ex-communisten
 - Kunt u aangeven of er m.b.t. de informatie die u in uw algemeen ambtsbericht Afghanistan van november 2016 heeft gegeven in paragraaf 3.5.9. sindsdien wijzigingen zijn opgetreden? Zo ja, welke?
- 2.4.17. Wat is de maatschappelijke positie van personen die functies hebben bekleed onder de Taliban of andere opstandelingen? Is er sprake van een

amnestieregeling voor deze personen? Zo ja, wordt deze in de praktijk ook uitgevoerd? Zijn er personen die op basis van een dergelijke regeling amnestie hebben aangevraagd en gekregen?

3. Vluchtelingen en ontheemden

3.1. Ontheemden- en vluchtelingenstroom

- 3.1.1. Kunt u een feitelijke beschrijving geven van de ontheemden- en/of vluchtelingenstroom in en uit het land van herkomst?
- 3.1.2. Hoeveel ontheemden zijn er in totaal in Afghanistan en wat zijn de oorzaken van ontheemding? Kunt u aangeven hoeveel mensen er de afgelopen periode ontheemd zijn geraakt, uit welke provincies zij afkomstig zijn en om welke reden(en) zij ontheemd zijn geraakt en naar welke provincies zij zijn gegaan?
- 3.1.3. Indien de afgelopen periode ontheemden zijn teruggekeerd naar hun provinciale district kunt u dit dan ook aangeven?

3.2. Opvang in de regio

- 3.2.1. Kunt u dienaangaande een actualisering geven voor wat betreft de aantallen vluchtelingen in de buurlanden, de opvang in het betreffende land en de betrokkenheid van UNHCR?

3.3. Activiteiten internationale organisaties

- 3.3.1. Kunt u beknopt weergeven wat de activiteiten zijn van relevante internationale organisaties in en ten aanzien van het land van herkomst?

3.4. Terugkeer

- 3.4.1. Kunt u aangeven wat het standpunt is van de UNHCR t.a.v. (gedwongen) terugkeer van afgewezen Afghaanse asielzoekers?
- 3.4.2. Zijn de MoU's dienaangaande die door de Afghaanse autoriteiten zijn gesloten met westerse landen, waaronder Nederland, nog steeds van kracht?
- 3.4.3. Kunt u actuele informatie geven over de aantallen Afghanen die vanuit Nederland (vrijwillig of gedwongen) zijn teruggekeerd naar Afghanistan?
- 3.4.4. Zijn de MoU's dienaangaande die door de Afghaanse autoriteiten zijn gesloten met de buurlanden Iran en Pakistan nog steeds van kracht?
- 3.4.5. Kunt u actuele informatie geven over de aantallen Afghanen die vanuit Pakistan respectievelijk Iran (vrijwillig of gedwongen) zijn teruggekeerd naar Afghanistan?
- 3.4.6. Zijn er gevallen bekend waarin personen die (gedwongen) terugkeerden bij aankomst door de autoriteiten werden mishandeld? Zo ja, hoe vaak is dat voorgekomen en wat was hun behandeling? En zo ja, zijn er specifieke groepen waarvan de leden bij terugkeer vaker werden mishandeld dan leden van andere groepen en zo ja, voor welke groepen gold dat?
 - 3.4.6.1. Maakte het hierbij uit welk soort document iemand bij zich had bij terugkeer, of een persoon al of niet illegaal het land had verlaten en of een persoon al of niet een eerder een asielaanvraag had gedaan in een Westers land?
- 3.4.7. Hoe verloopt het proces van terugkeer na aankomst op de luchthaven tot aan herintegratie in Afghanistan?
- 3.4.8. Wat zijn de omstandigheden (sociaaleconomisch) van personen van buiten Kabul, die zich in Kabul vestigen? Verschillen, en zo ja in hoeverre,

deze omstandigheden van de omstandigheden van personen die al langere tijd in Kabul wonen? Is er op dit punt een verschil tussen Afghanen die terugkeren na een verblijf in een Westers land en/of verblijf in Iran of Pakistan dan wel een verblijf elders in Afghanistan? Kunt u deze vragen ook beantwoorden voor de steden Mazar-i Sharif en Herat?

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Team Onderzoek en Expertise Land en Taal.

e en Veiligheid

(Hoofd Team Onderzoek en Expertise Land en Taal)

